

Matysówka

Matysówka. Pierwsza wzmianka źródłowa o Matysówce pochodzi z 1423 r. Nazwa wsi występuje w dokumencie wystawionym przez króla Władysława Jagiełłę, z którego dowiadujemy się, że nadaje on miasto Tyczyn wraz z okolicznymi wsiami (w tym M.) Janowi z Jicina. W dokumencie tym występuje zastrzeżenie, że po śmierci króla wrócą one do dzieci z poprzedniego małżeństwa zmarłej królowej Elżbiety, z d. Pileckiej.

Metryka tej wsi jest niewątpliwie starsza i była to wieś lokowana na prawie niemieckim, o czym świadczy wzmianka źródłowa o sołtysie pochodząca z I ćwierci XV w. (1425 r.). W XV i XVI w. wieś należała przede wszystkim do Pileckich. Przez długie lata jako właściciel Tyczyna z przynależącymi do niego dobrami (wraz z Matysówką) występował Jan Pilecki herbu Leliwa, sprawujący urząd kasztelana krakowskiego, który był znakomitym gospodarzem i troszczył się o swoje włości.

Kolejnymi właścicielami wsi byli następnymi Pileccy: Stanisław, Jan i Otto (jego synowie), po 1478 r. Jan, kasztelan biecki, po 1496 r. Stanisław Pilecki (jego syn), starosta grodecki, Rafał Pilecki (s. Stanisława), Jan Pilecki (s. Rafała), starosta horodelski, po 1582 r. – Anna Pilecka.

W I poł. XVII w. wieś należała kolejno do Pileckich i Kostków. Po Kostkach zostali jej właścicielami na krótko Działyńscy, od 1670 do 1808 r. stała się własnością Branickich.

Jako właściciele Matysówki w XIX-wiecznych źródłach historycznych występują w 1855 r. – Jan Gumiński, 1872 r. – Maurycy Szymanowski, 1886 i 1890 r. Ignacy Gumiński. Ziemia dworska również należała do Gumińskich z Zalesia.

W końcu XIX w. działała we wsi karczma. Od początku istnienia Matysówki mieszkało w niej sporo ludności obrządku wschodniego, gdyż jeszcze w XIX w. wielu jej mieszkańców należało do gr.-kat. parafii w Zalesiu (1833 r. – 70, 1841 r. – 86, 1846 r. – 97 osób). Ludność wyznania rzym.-kat. należała od pocz. do parafii w Słocinie.

W XX w. było zdecydowanie mniej unitów. Po II wojnie światowej mieszkańcy tej wsi należeli do nowo powstałej parafii rzym.-kat. w Zalesiu. Dopiero w 1981 r. w Matysówce wybudowano murowany kościół pw. NMP Królowej Polski. W 1982 r. erygowana została samodzielna parafia, wydzielona z parafii Rzeszów-Zalesie.

W 1870 r. wieś zamieszkiwało 531 osób, 1880 r. – 643, 1930 r. – 920, 1984 r. – 920, 1990 r. – 931, 2005 r. – 993.

Wieś zawsze należała do gm. Tyczyn. Od roku 2019 jest osiedlem Rzeszowa.

Jan Malczewski
Encyklopedia Rzeszowa